

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia piątek, 15 grudnia 2017 r.

Poz. 4475

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR P-II.4131.2.253.2017 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 14 grudnia 2017 r.

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 744, poz. 1389)

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy „Janka Krasickiego” położonej w miejscowości Baranów Sandomierski nadaje się nazwę „bp. Ignacego Krasickiego”.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016r. poz. 744, poz. 1389), zwanej dalej: „ustawą”, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Stosownie natomiast do art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1. W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. i właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego nie dokonał zmiany nazwy do dnia 2 września br. w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy, obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 Wojewoda Podkarpacki pismem z 8 listopada 2017 r. znak: P-II.4131.2.253.2017 wystąpił do Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z dnia 11 grudnia 2017 r. nr BUW-940-426/17 Dyrektor Biura Upamiętnienia Walk i Męczeństwa IPN w Warszawie poinformował, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ulicy Janka Krasickiego wypełnia normę art. 1 ust. 1 ustawy. Z uzasadnienia do ww. pisma wynika, że upamiętniona we wskazanej nazwie osoba symbolizuje komunizm w rozumieniu art. 1 ust. 1 ww. ustawy. Na poparcie powyższego wskazał, co następuje:

„Jan Krasicki urodził się 2 września 1919 r. w Sowlinach pod Limanową, w rodzinie inteligentckiej. Jego ojciec przed wojną pełnił funkcję inspektora oświatowego. W 1937 r. Jan Krasicki ukończył gimnazjum w Święcanach. Rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim. Tam wstąpił do Organizacji Młodzieży Socjalistycznej „Życie”, która

pozostawała pod wpływami nielegalnych ugrupowań – Komunistycznej Partii Polski i Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej. Nawiązał też bezpośrednie kontakty z działaczami KPP. Po wrześniu 1939 roku przedostał się na tereny okupacji sowieckiej – do Lwowa. W roku akademickim 1940-1941 został przyjęty na studia prawnicze na „Lwowskim Uniwersytecie Państwowym im. Iwana Franki”. W okresie skierowanych w polską ludność sowieckich represji, masowych deportacji i terroru aktywnie włączył się w działalność na rzecz propagowania stalinizmu wśród polskiej i ukraińskiej młodzieży. Został przewodniczącym Związku Zawodowego Studentów i Pracowników Naukowych wydziału prawniczego. W 1940 r. rozpoczął starania o przyjęcie do stalinowskiego Komunistycznego Związku Młodzieży (Komsomoł). Jego zabiegi zostały uwieńczone powodzeniem, co było dowodem zaufania sowieckich władz do Krasickiego jako wyróżniającego się agitatora politycznego. W początkach 1941 roku został II Sekretarzem Miejskiego Komitetu Komsomołu we Lwowie. Wiosną 1941 roku był członkiem delegacji studentów na spotkanie z I Sekretarzem Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Ukrainy Nikitą Chruszczowem. Organizował koła komsomolskie w zakładach pracy, urządzał odprawy dla agitatorów i wykładowców politycznych, którzy mieli organizować obowiązkowe spotkania polityczne, tzw. „masówki” dla robotników. Stał się wówczas bohaterem sowieckich reportaży propagandowych w lwowskiej prasie i w radio. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej w czerwcu 1941 roku był pod szczególną ochroną służb sowieckich – wraz z władzami lwowskiego Komsomołu ewakuowano go na wschód. W Moskwie został wytypowany do grupy Polaków, którzy mieli zostać przerzuceni do Polski w celu realizacji zadań dywersyjnych oraz wytycznych stalinowskiej polityki i taktyki propagandowej na ziemiach polskich. Po przeszkoleniach służb specjalnych, zakamuflowanych jako Szkoła Komintemowska, mieszcząca się w m. Puszkino i w Kuszarenkowie nad Ufą, włączono go do tzw. drugiej grupy inicjatywnej, która, po przerzuceniu do kraju 20 maja 1942 r., zasilila kierownicze kadry komunistycznej konspiracji – w ramach PPR i tworzonej wraz z nią Gwardii Ludowej. Od czerwca 1942 r. do marca 1943 roku był kierownikiem łączności radiowej KC PPR z Moskwą oraz członkiem bojówki specjalnej, podległej władzom partii. Brał udział w różnego rodzaju akcjach zbrojnych GL, w tym w akcji na Komunalną Kasę Oszczędności w Warszawie 30 listopada 1942 r., w której zdobyto olbrzymie fundusze na działalność konspiracyjną i propagandową. Zajmował się również szkoleniem politycznym i wojskowym młodych członków GL. Jako człowiek szczególnego zaufania w grudniu 1942 r. wraz z M. Hejmanem dokonał zabójstwa dowódcy Gwardii Ludowej - Bolesława Mołojca. Było ono elementem wewnętrznych rozgrywek i walki o władzę w łonie partii komunistycznej. Kiedy PPR ogłosił w lipcu 1943 roku powstanie Związku Walki Młodych – Krasicki formalnie był zaliczany do grupki osób występujących jako władze ZWM. W rzeczywistości w latach okupacji niemieckiej ZWM był przede wszystkim formułą propagandową - w gruncie rzeczy nieformalną i nieliczną grupką młodych członków bojówek i oddziałów PPR, redagującą od lutego 1943 r. propagandowe pismo konspiracyjne „Walka Młodych”, skupiającą ludzi jedynie z Warszawy i okolic. Realne struktury ZWM, jako partyjnej „młodzieżówki” PPR, zaczęto tworzyć dopiero po zajęciu centralnej Polski przez Armię Czerwoną. Propagandowo głoszone, że pierwszą przewodniczącą ZWM była Hanna Szapiro (Hanka Sawicka), która z ramienia PPR odpowiadała za redakcję „Walki Młodych”. Krasicki został jej następcą (po jej śmierci w marcu 1943 r.): jako redaktor naczelny pisma – formalnie był także „przewodniczącym ZWM”. Latem 1943 r. na polecenie zwierzchników ściągnął do Warszawy Bolesława Bieruta, wówczas zakonspirowanego członka sowieckiej siatki dywersji w Mińsku na Białorusi. Wkrótce po powrocie został w Warszawie 2 września 1943 roku aresztowany i zginął podczas próby ucieczki. W okresie PRL-u nie eksponowano nadmiernie jego działalności na rzecz ZSRR i aktywności w propagowaniu kultu Stalina, całkowicie przemilczając, że był sowieckim agitorem w czasach krwawych represji i deportacji ludności polskiej z ziem wschodnich w latach 1939-1941. Z reguły przemilczano także jego udział w zabójstwie Mołojca, co uznawano za temat niewygodny.

W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega kwestii, iż osoba Janka Krasickiego stanowi symbol komunizmu, o jakim mowa w art. 1 ust 1 ustawy. Powyższe znajduje dodatkowe odzwierciedlenie w nazwie ulicy, która wskazaną postać upamiętnia. Tym samym sama nazwa ma charakter propagujący komunizm, a co za tym idzie jest niezgodna

z art. 1 ust. 1 ustawy.”Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Wojewody Podkarpackiego należy się zgodzić w pełni z przedstawioną opinią Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, że nazwa ulicy Janka Krasickiego w miejscowości Baranów Sandomierski wypełnia normę art. 1 ust. 1 ustawy. W związku z wszczęciem przez Wojewodę Podkarpackiego postępowania w sprawie wydania zarządzenia zastępczego Przewodniczący Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim pismem z 9 listopada 2017 r. znak: OR.VIII.0004.16.2017 zaproponował, aby istniejącą nazwę ulicy Krasickiego doprecyzować nadając jej nazwę „Bp Ignacego Krasickiego”. W korespondencji z Urzędem Miejskim w Baranowie Sandomierskim prowadzonej przed wszczęciem postępowania w sprawie wydania zarządzenia zastępczego Burmistrz Baranowa w piśmie z dnia 11 października 2017 r. podniósł, że na terenie Miasta Baranów Sandomierski występuje ulica o nazwie Krasickiego. W jego ocenie z materiałów historycznych i związku z rodziną Krasickich – właścicieli dóbr i zamku baranowskiego wynika, że nazwa ta została nadana na cześć biskupa Ignacego Krasickiego. Z materiałów uzyskanych przez Wojewodę od Instytutu Pamięci Narodowej wynika jednak jednoznacznie, że ulica ta nosi nazwę Janka Krasickiego. Nazwa taka figuruje również w Krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju (TERYT) prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny. Z uwagi na upływ 12-miesięcznego terminu określonego w art. 6 ust. 1 ustawy, obecnie kompetencje w zakresie nadania nowej nazwy ulicy „Janka Krasickiego” w Baranowie Sandomierskim należą do Wojewody Podkarpackiego. Stosownie do art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1. Wskazuje się, że biskup Ignacy Krasicki, urodzony w Dubiecku nad Sanem, to jeden z głównych przedstawicieli polskiego oświecenia, reprezentant nurtu klasycystycznego; wybitny poeta, prozaik i publicysta. Nazywany „księciem poetów polskich”. Twórczość literacka Krasickiego obejmuje najróżniejsze gatunki oraz formy charakterystyczne dla doby oświecenia. Należą do nich m.in. bajki i satyry, których tematyka jest wciąż aktualna, a wartość nieprzemijająca. Jeden z najwybitniejszych utworów lirycznych Krasickiego – *Hymn do miłości Ojczyzny* przez pewien czas pełnił funkcję nieoficjalnego hymnu narodowego. Ignacy Krasicki piastował także ważne urzędy kościelne i państwowe. Żywo interesowały go problemy kraju i narodu. Za swe zasługi został uhonorowany ważnymi odznaczeniami państwowymi. W związku z powyższym Wojewoda Podkarpacki postanowił, przychylając się do wniosku Przewodniczącego Rady Miejskiej w Baranowie Sandomierskim nadać ulicy „Janka Krasickiego” położonej w miejscowości Baranów Sandomierski nazwę „bp. Ignacego Krasickiego”. Nazwa ta nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Mając na uwadze powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE

**Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z powodu niezgodności z prawem
w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego.**

WOJEWODA PODKARPACKI

Ewa Leniart